

Prof. Marta Ljubešić – 18.4.2015

2. del

Timski i grupni rad
Društvo Downov sindrom Slovenija
(praktikum zgodnje obravnave)

Tim u ranoj intervenciji

- ❑ Cilj : stvoriti podršku koja će djetetu omogućiti najbolji mogući razvojni ishod
 - ❑ Razvojne potrebe djeteta su složene i u pravilu djeca s Downovim sindromom su u kontaktu s većim brojem stručnjaka
 - ❑ Grupa ljudi postaje tim kada dijele istu filozofiju i ciljeve
-

Organizacija tima u dijagnostici i podršci

- ❑ Multidisciplinarni tim – rad stručnaka ne povezuje međusobna komunikacija, svatko radi svoj dio
 - ❑ Interdisciplinarni tim – uključuje suradnju svih članova; češći je u procjeni nego u podršci
 - ❑ Transdisciplinarni tim – stručnjak jedne discipline sudjeluje u aktivnostima drugih disciplina
-

Kako najčešće djeluje tim

- Dijete ima više terapeuta (fizioterapeuta, defektologa, logopeda, radnog terapeuta..)
 - Djetetove teškoće su tretirane nezavisno (fizioterapeut radi na motorici, logoped na govornom razvoju....)
 - Zanemaruje se činjenica da svi oni utječu na jedinstvenu neurobiologiju učenja
-

Posljedice?

- fragmentirane i nepovezane usluge
 - Rizici:
 - dupliciranje
 - neusklađenost
 - preopterećenje obitelji
 - nezadovoljene potrebe
 - stručnjaci nisu niti svjesni propusta jer nitko ne gleda cjelinu i premalo zna o onome što drugi terapeuti rade
-

Posljedice po roditelje

- Osim što su suočeni s teškoćama adaptacije na djetetovo stanje suočeni su i s borbom s konfliktom informacija koje dobivaju iz mnogih izvora i od različitih stručnjaka koje su posjetili
 - Svaka struka govori "svojim jezikom" a od roditelja se očekuje da ovlada svim jezicima
-

Interdisciplinarna procjena - zadaci

- ❑ Prva razina je doći do dijagnoze – naziva stanja; primarna dijagnoza pomaže timu da se usmjeri na procjenu često pridruženih problema (senzornih, kognitivnih, jezičnih i sl.)
- ❑ Zatim je važno odrediti razinu funkcioniranja u svim važnim područjima da bi se intervencija temeljila na snagama i izradio IOP
- ❑ Procjena je baseline za evaluaciju intervencije

Interdisciplinarni tim: prednosti i teškoće

- ❑ Razvojna procjena je sveobuhvatna, a na samom početku se određuje koje aspekte djeteta i okoline treba procijeniti
- ❑ Razvojna procjena često traje duže; potreban je koordinator
- ❑ Ponekad ne postoje svi potrebni stručnjaci u ustanovi/gradu
- ❑ Iz procjene proizlazi plan djelovanja te stoga interdisciplinarna procjena ne smije biti suma pojedinačnih procjena

Interdisciplinarna procjena je puno zahtjevnija od multidisciplinarne

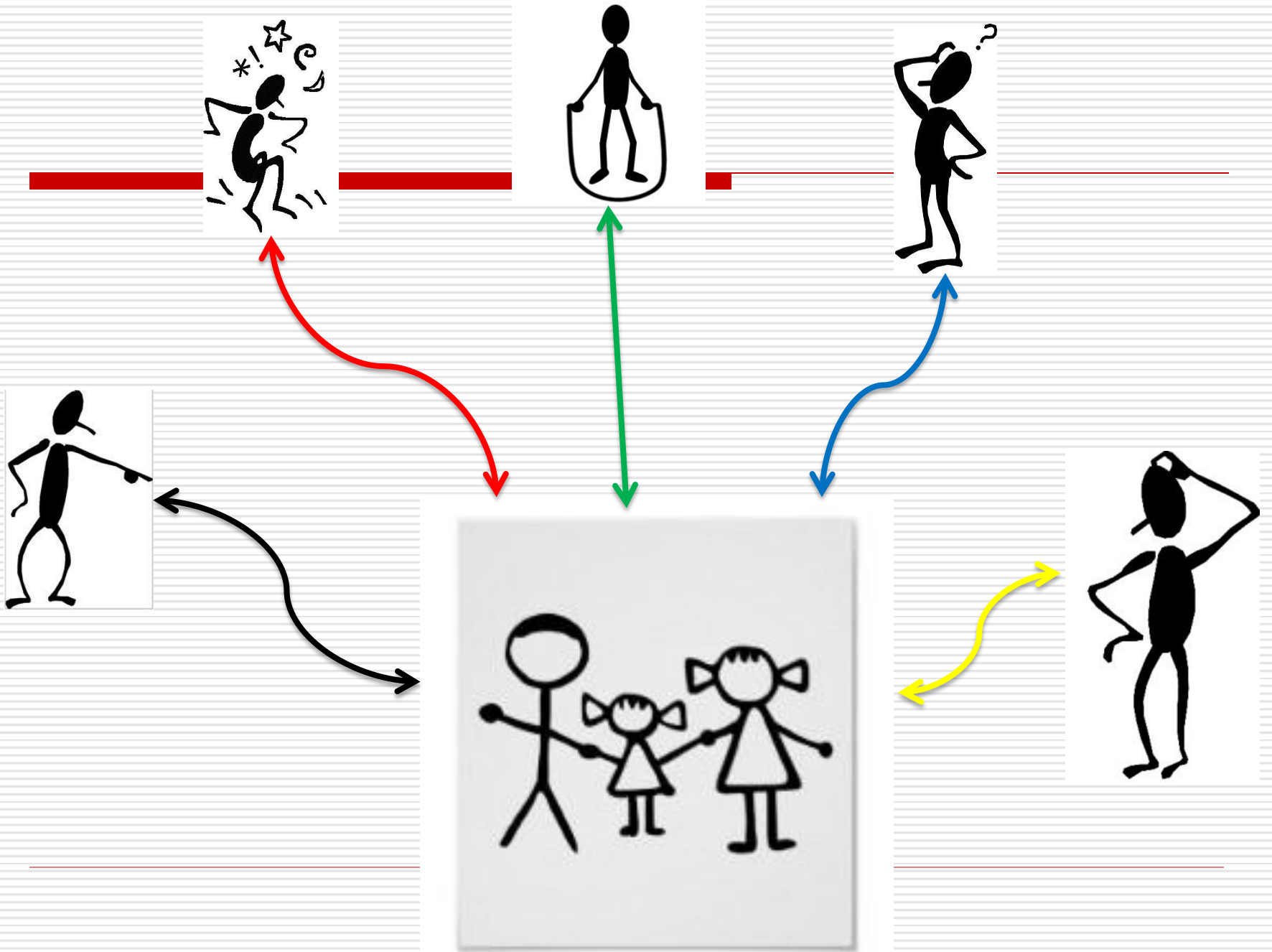
- ❑ Timski proces se događa već u planiranju procjene, za vrijeme, prilikom saopćavanja rezultata i u tranziciji
 - ❑ Članovi tima moraju biti kompetentni u svojoj užoj struci, u timskom procesu i u suradničkim konzultacijama
 - ❑ Sastav tima je određen jedinstvenim potrebama djeteta i obitelji u odnosu na svrhu procjene
-

Obilježja dobrog interdisciplinarnog tima nadilaze znanja i vještine specifične za disciplinu

- ❑ Jasne uloge i pouzdanost u njihovom obavljanju
 - ❑ Praćenje individualnih obilježja i učinaka i davanje povratnih informacija članovima
 - ❑ Prosudbe temeljene na činjenicama
 - ❑ Učinkovita komunikacija (kolaborativne konzultacije- vještine rješavanja problema)
-

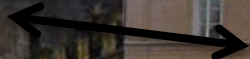
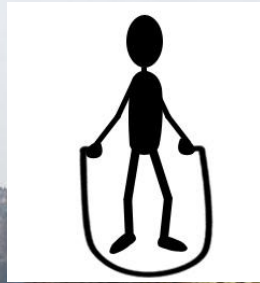
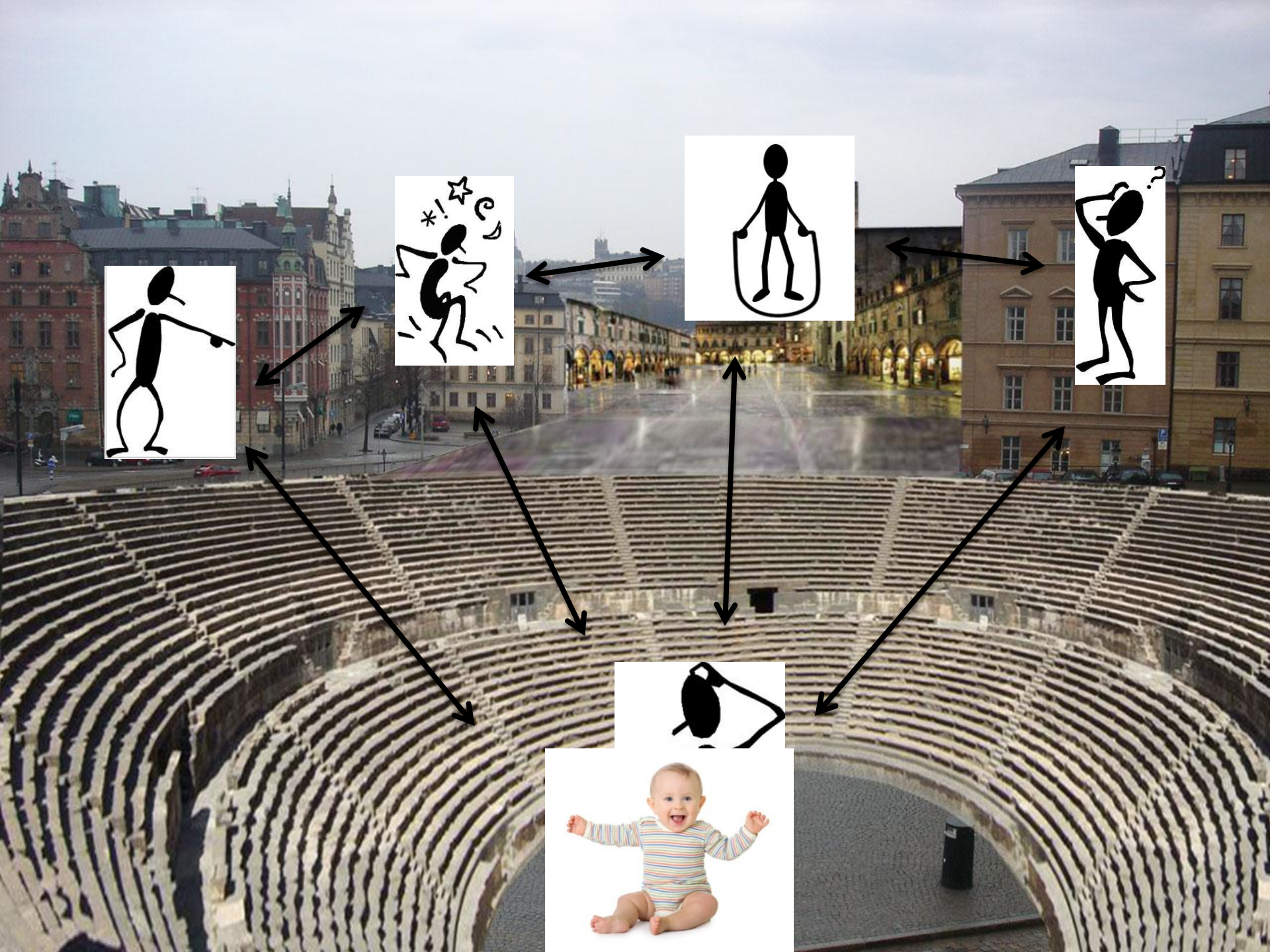
Transdisciplinarni tim – korak dalje

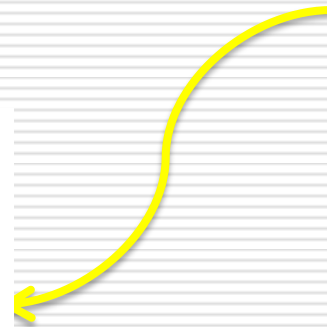
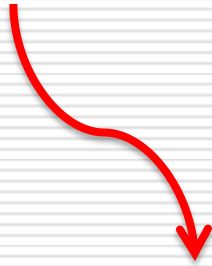
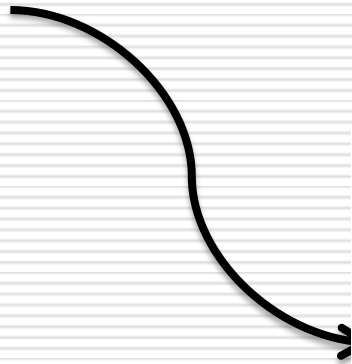
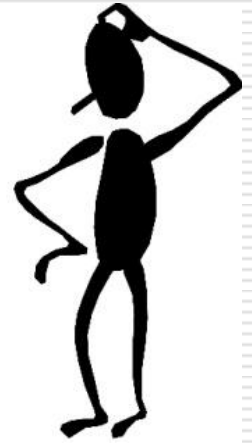
- ❑ Obitelj u centru
 - ❑ Dijeljenje uloga preko granica pojedine discipline
 - ❑ Komunikacija, interakcija i suradnja među članovima na najvišoj razini
 - ❑ Obveza članova tima da uče od drugih, podučavaju druge članove tima
-

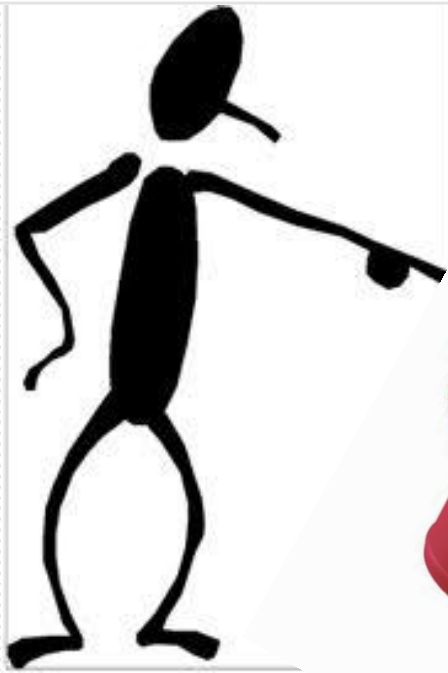

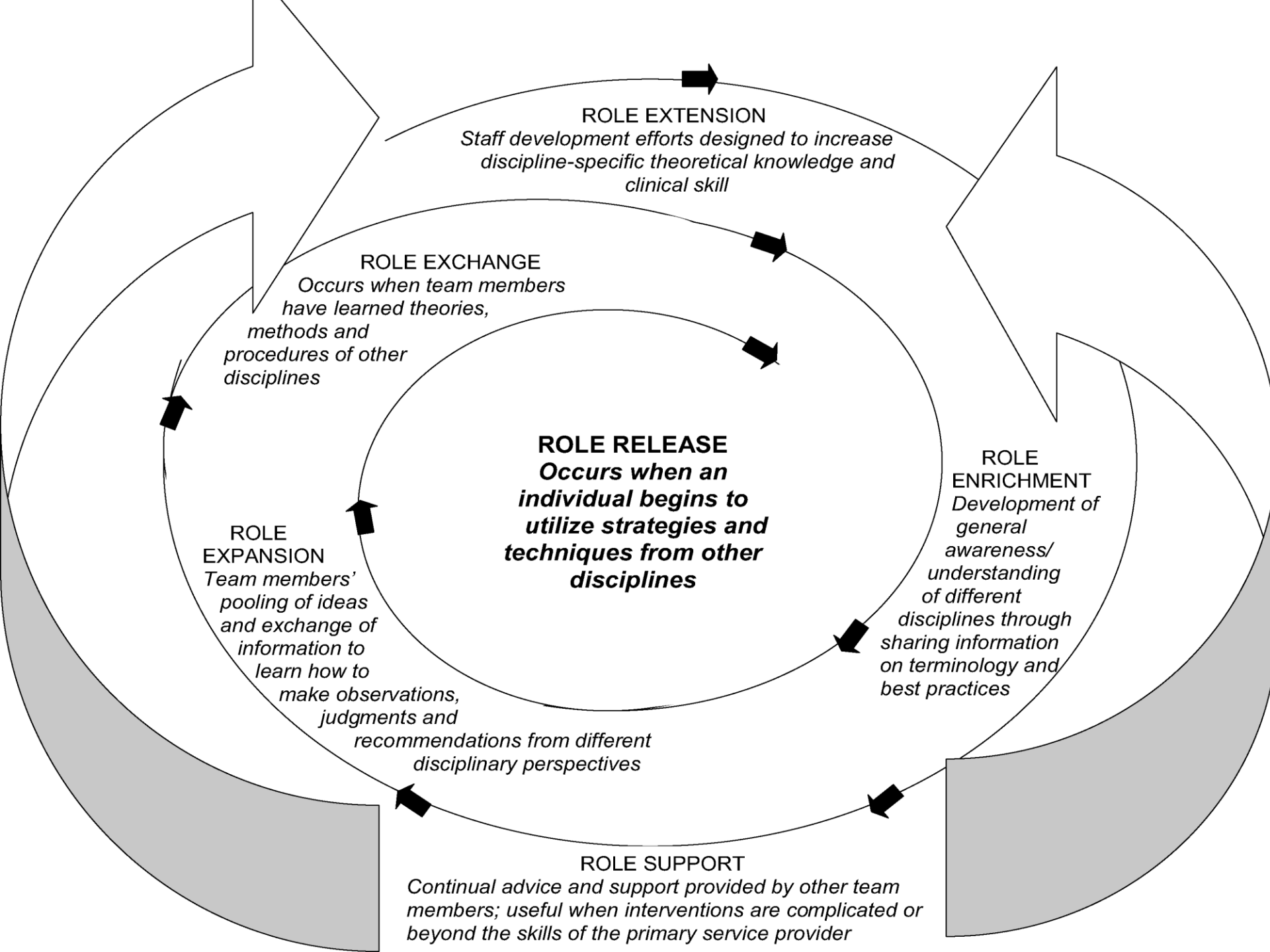
Osnovni elementi transdisciplinarnog pristupa

- ❑ 1. Novi način procjene (“procjena u areni”)
 - ❑ 2. Intenzivna i kontinuirana interakcija između članovima tima
 - ❑ 3. Role release (“otpuštanje uloge”)
-

Prednosti transcisciplinarnog pristupa

- ❑ Efikasnost usluge
 - ❑ Isplativost
 - ❑ Manje uplitanja u obitelj
 - ❑ Manje zbunjenosti za obitelj
 - ❑ Cjelovita i međusobna povezanost usluge/holistički pristup
 - ❑ Profesionalni razvoj koji stalno unapređuje znanja i vještine stručnjaka
-

Samorefleksija

- Što su izazovi za stvaranje transdisciplinarnog tima?
 - Radni list 2.
-

Izazovi

- gubitak profesionalnog identiteta
 - stvoriti okruženje otvoreno za učenje i prilike za članove tima da uče jedan od drugog, da raspravljaju i dijele strategije
 - stvoriti učinkovit tim
 - dobro planirati i organizirati treninge
 - prepoznati problematične situacije
 - biti podrška
-

Glavni izazovi za transdisciplinarni tim

- Profesionalni
 - Osobni
 - Međusobni
-

Roditelj kao član tima

- ❑ To se pitanje otvorilo upravo vezano uz ranu intervenciju
 - ❑ Povezano je s evolucijom stavova o ranoj intervenciji i s prijelaskom od medicinskog modela razvojnih teškoća (usmjerenost na deficite i terapije) na socijalni (stvaranje okruženja koje će omogućiti najbolji mogući ishod i uključenost djeteta i roditelja)
-

Modeli odnosa prema roditeljima

- ❑ Savjetovanje/edukacija roditelja
 - ❑ Na obitelj usmjerene usluge
 - ❑ Model kolektivnog osnaživanja

 - ❑ Ovi se modeli objašnjavaju promjenama u distribuciji moći između roditelja i stručnjaka
-

Raspodjela moći između roditelja i stručnjaka

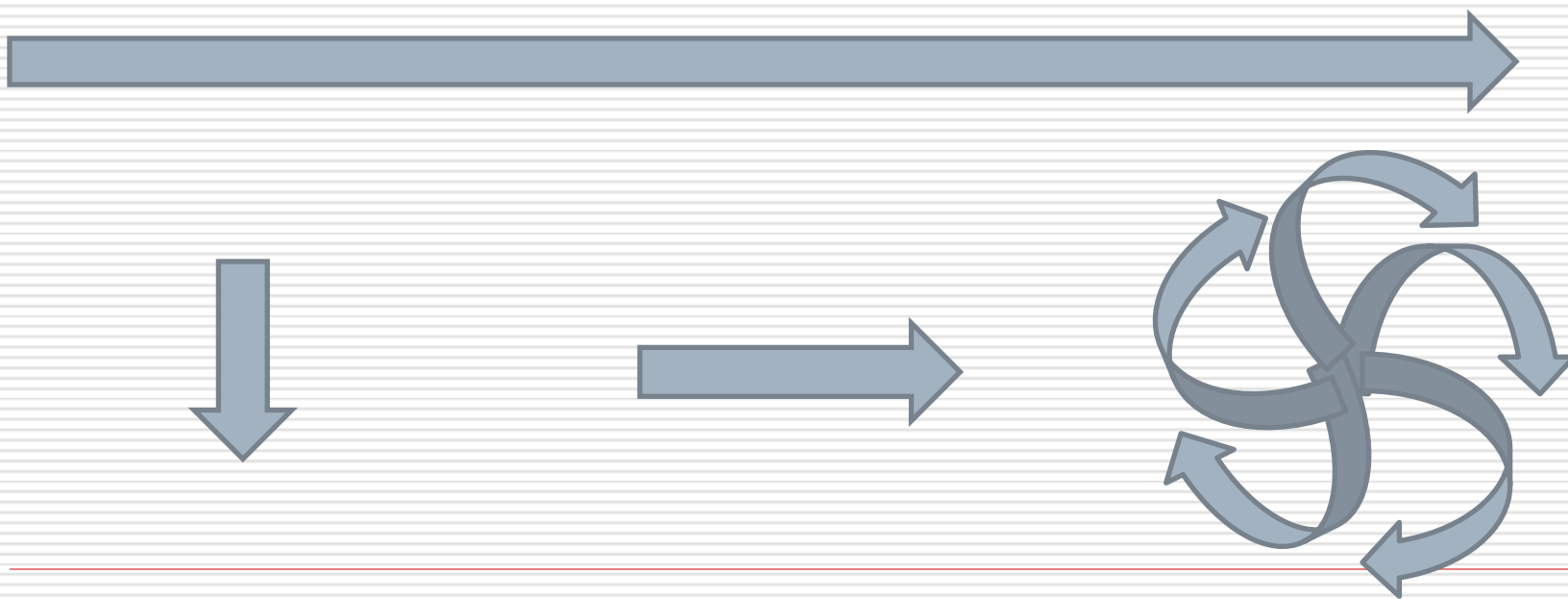
- ❑ Moć je sposobnost i namjera da se utječe na ponašanje , mišljenje, tjelesnu dobrobit i osjećaje druge osobe
 - ❑ Ta moć sama po sebi nije niti dobra niti loša, ali je njezina raspodjela kritična za definiranje odnosa
 - ❑ Moć je drugačija u svakom tipu odnosa
-

Kontinuum moći u radu s klijentima

Moć - nad
(1950.-1970.)

moć - s
(1970.-2000.)

moć - kroz
(21. stoljeće)

“Savjetovanje/educiranje” roditelja na klasičan način

- Sadržava autoritaran model odnosa
 - Stručnjak ima dominantnu ulogu
 - On ima kontrolu nad informacijama koje će dati roditeljima, jer je on taj koji zna
 - On raspolaže i sa izvorima podrške koji mogu pomoći roditeljima, on odlučuje
 - Uporaba autoritarne moći može rezultirati u osjećaju nezadovoljstva, manjka kompetencije, gubitka kontrole, ovisnosti i subordinacije kod primatelja usluge
-

Uključivanje obitelji

- Obitelj je središnja u djetetovom životu
 - Vjeruje se da svaka obitelj ima neku svoju snagu (viziju, mogućnosti, vrijednosti), ali i okolinska ograničenja da ih iskoristi
 - Uloga stručnjaka je da prepozna i omogući uporabu snaga koje obitelj ima, te da fokus rada usmjeri s deficita na izvore snage.
-

Uključivanje obitelji – moć se dijeli

- I roditelji i pružatelji usluge imaju moć da identificiraju probleme na kojima će se raditi na zajednički dogovoren način
 - Obitelj je konstanta u djetetovom životu, poštuju se njezine vrijednosti, skrb nije usmjerena samo na dijete, već i na ostale članove obitelji
 - Stručnjaci moraju ovladati novim vještinama
-

Model kolektivnog osnaživanja

- ❑ Subjekti osnaživanja su: stručnjaci, roditelji i kontekst u kojem djeluju
 - ❑ Moć je sinsrgistička jer nije ničiji monopol
 - ❑ Suradnja sama generira moć koja se širi i na kontekst i ojačava kapacitete sviju
 - ❑ Moć presrasta u sposobnost da se uspije
-

Pretpostavke kolektivnog osnaživanja

- ❑ Obitelj je u središtu
 - ❑ Obiteljski izbori su osnova za odlučivanje
 - ❑ Obiteljske snage i kapaciteti su fokus u intervenciji
 - Treba im osigurati pristup resursima
 - Sudjeluju u donošenju svih odluka
 - Mijenja se društvena zajednica koja postaje odgovorljiva na potrebe svojih članova
-